

A közönséges porszívóval nemcsak lakást lehet tisztán tartani. I. Votomirszkij szovjet konstruktor olyan észleléket szerkesztett, amely lehetővé teszi, hogy a közönséges porszívót hőmérőmérésre is felhasználják. A közönséges porszívó mosófázékban, vagy teknőben történik. Minimális ököféjessel 10 perc alatt mintegy átsíel kilő hőmérőmű lehet kimosni. „Burán” típusú mosószerkezettel átsíelt porszívógép 10 kísérleti példány már működik, a háziasszonyok szerint igen jól.

VÁLASZ: Már kezdetben rámutattam, valamint a fenti adatokból is kitűnik, hogy munkaközösségek hogyan értelmezi a decemberi párttárgyalózat célkitűzéseinek életbeülését. Ez még jobban kitűnik, ha rámutatok a munkaközösség által értet más vonatkozású eredményekre is. Ami például a minőséget illeti,

ÉRTELTSGÉZTETÉK

A 3-AS ÉS 4-ES SZÁMÚ KÖZÉPISKOLA TIZEDIKES DIÁKJAI

KÉT ELNÖK NYILATKOZIK

Felkerestük a hármas és négyes számú középiskolák érettségi bizottságának elnökeit s kérésünkre nyilatkoztak az érettségi vizsgák lefolyásáról, a jelöltek készülségéről, az iskolákról egyaránt.

Jóval az átlagon felül

Kovács József elnöke, a kolozsvári Bolyai Egyetem lektora, a 3. számú iskola érettségi bizottságának elnöke, a következőket mondotta:

Nagy örömmel állapíthatom meg, hogy az érettségi vizsgán szerzett általános benyomásom kedvező. A jelöltek 20 százaléka egészen kiváló eredményt ért el. Ezek saját érdeklődésükkel rendelkeznek és ennek következtében ismereteik jóval az átlagon felül állnak. Mint különösen fontos tény kell hangsúlyoznom, hogy a tanulók minden tárgyból kiváló eredménnyel vizsgáztak. A jelöltek további 30 százaléka mutatott alapos, minden irányú, komoly tudást. A vizsgázók 25 százalékának tudása egyes tárgyaknál gyengébb volt, de általánosságban mégis megfelelt a kiszabott magas követelményeknek és csupán a vizsgázók 25 százalékának tudása nem érte el a megfelelő színvonalat.

Külön hangsúlyozni kívánom, hogy az érettségi színvonalát igen magas volt — jóval magasabb az utóbbi évek érettségi vizsgáinak színvonalánál. A bizottság szigorúan és igazságosan osztályozott, nem engedte át senkit „kegyelemből”, mert ezzel nem szolgált volna sem a társadalom, sem az illető érdekeit.

Kiváló szereplésükért ki kell emelnem Lengyel Zoltánt, aki minden tantárgyból alapos felkészültséget mutatott, valamennyi kérdésnek a lényegét fogta meg, feleletei világosak, megfontoltak voltak; valamint Csépar Anna-Máriát, aki igen szorgalmas és rendszeres munkája, valamint nagy olvasottsága eredményeként ért el igen szép eredményt.

Különös dicséret illeti Molnár Csabát is, aki súlyos betegsége alatt vizsgára és annak ellenére, hogy betegsége folytán nem tudott kellőképpen készülni, mégis nagyon jó eredményt ért el, amit az egész középiskola folyamán végzett rendszeres munkájának köszönhet.

Rajtuk kívül ki kell még emelni Ronyecz Elek, Zsigmond Matild, Szapurov György, Martin Tamás és Jakab Sándor nevét, akik jól készültek és következetesen jól is tudtak.

A gyengébben, vagy sikertelenül szerepeltek, rosszabb eredményekéért többféle okot látom. Voltak objektív tényezők (későn tudták meg, hogy három év anyagából kell érettségizni, a vizsgaidőszak túlságosan kinyúlt, a nagy meleg sokan nem bírták), de meg kell említenem a szubjektív okokat is. Sokan nem vették elég komolyan az érettségit, felületesen készültek, nem voltak igényesek önmagukkal szemben. Mások viszont két-három hetes tanúlással szerették volna bepótolni évek mulasztását. Ez, természetesen, nem sikerült!

Tapasztalatom szerint az iskola tanári kara igen alaposan és lelkiismeretesen foglalkozott a tanulókkal, aminek meg is látszott az eredménye. Különösen ki kell emelnem az iskolában uralkodó példás fegyelmet, ami kitűnő benyomást tett rám.

Meggyőződésem, hogy az érettségit sikerrel letezt tanulók nagy többsége — kellő és alapos felkészültséggel — biztos reménnyel jelentkezhet az egyetemek felvételi vizsgájára.

Mindannyiuknak sok sikert kívánok további munkájukhoz!

„Éretlen érettek”

Adám Zsigmond elnöke, a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem történelem és nyelvtudományi karának lektora, a négyes számú iskola érettségi bizottságának elnöke, a következőket mondotta:

Ismerve a középiskolák tananyagát, nem támasztottam túlzottan nagy igényeket a jelöltek felkészültségére vonatkozóan és mondhatom: kellemesen csalódtam. Különösen a nyelvek és az irodalom terén kitűnően „szerepeltek” a lányok. Már a vizsgák elején feltűnt, hogy valamennyi érettségiző tökéletesen ismeri a román nyelvet, s meggyőződésem, hogy ezzel a nyelvismerettel hazánk bármely részén megállják majd helyüket. Irodalmi ismereteik is általában kielégítőek, bár ezek inkább lexikálisak, a jelöltek keveset olvastak s így nem alakulhattak ki élmény anyag. Inkább jegyzetektől, kivonatoktól sajtóittottak el irodalmi ismereteiket. Ha tekintetbe vesszük a középiskolák zsúfolt tananyagát ezen nem is csodálkozhatunk: A diákok óráról-órára tanultak és kevés idejük maradt az olvasásra.

Történelmi ismereteik is adatszerűek, megdöntsük, hogy a dagályos nyelvezetű tankönyvekből nem tudták szétválasztani a lényegest a lényegtelenről. A jelöltek tudatuk még ahhoz, hogy tudományosan gondolkodni tudnak. S ez határozottan mérleket megmutatkozott a természettudományok esetében. Egy tizenhat éves diáklány értelmiségessége még nem elég jelelt ahhoz, hogy behatoljon az előrelépő trigonometriai tételek lényegéig, hogy megértse az elektromos áramot, vagy hogy megkülönböztesse az elektrolízis disszociációt az elektrolízistől. Általában a gyermek — s remélem az „érett” kamaszok — nem veszik rossz néven ezt a jelzőt — a kézzel fogható, érzékelhető valóságot könnyebben megismeri mint az elméletit.

Meggyőződésem, hogy a jelöltek sokakat többet tudnak, mint amennyitől a vizsgán tanúbizonyosságot tettek, hisz életükben talán ez volt az első igazán komoly erőpróba. Ideges tanárok előtt, nagy tananyagból kellett vizsgázniuk, nem is beszélve a kárikuláról, ami még a bizottság tagjainak kedélyére is nyomászként hatott.

Rövid itt-tartózkodásom alatt nagyon kellemes benyomást keltett az iskola példás rendje, a tanári kar komoly nevelő és oktató munkája s ezek alapján az aradi négyes számú középiskola valóban mintaiskolának nevezhető.

A vizsgák megkezdése előtt tájékoztattam a diákokat, az egyetem tanulmányi és életkörülményeiről. Feltártam a reális helyzetet: az egyetem komoly előtanulmányokat követel és csak azok vállaltatják az egyetemi életet járó nehézségeket, akik elég képességet és kitartást érznek erre. A cél az, hogy népgazdálkodás számára csak kiváló szakembereket képezzünk. A vizsgák folyamán alkalmam volt megállapítani, hogy sok diáklány nagyon komolyan veszi az életet, az ember aligha tudja elképzelni, hogy tizenhat éves lányokban ennyi „felöltött” akar rejtezőik és bizonyára sokan, nagyon sokan, de minden esetre a korlátozott helyszámok arányában már jövőre megkezdhetik egyetemi tanulmányaikat.

Valamennyi „érett” diáklánynak ezután kívánok további sok sikert, azok pedig akiknek vizsgájuk nem sikerült, ne csüggedjenek, lesz még alkalom, addig is tanuljanak kitartással, az az eredmény nem maradhat el.

Tanárok az érettségiről

A hajdani diákok rég elfelejtett szivdobogásával kopognak a tanári szoba ajtaján. Szerencsénk van: az érettségi bizottság három tagját is itt találjuk — éppen beszámolóit készítenek. Így mindjárt megkérdezhettük, hogyan látják ők — az érdekeltek egyike — az érettségi eredményeit.

Az elsősg a „vendég”-tanároké. Mike Anna orosz nyelvtanár kedves mosollyal, szeretettel beszél a vizsgázókról, látszik rajta a jóakarát, a segítőkészség (ezt különben a vizsgázók is mind érezték). Véleménye szerint a tanulók a tananyagot elsajátították, a kiejtésük általában megfelelő, hiányosságok inkább a nyelvtan, főleg a szótan terén mutatkoznak.

Davidovits Tibor fizikatanárnak is az a véleménye, hogy a tanulók általában készültek és tudtak. Ő azonban már több hiányosságot sorol fel (hiába, az a fizika...)

— Az a legnagyobb hiba, — mondja — hogy a gyerekek egy része csak tanulja, de nem érti a fizikát. Azt hiszik: elég a képleteket, gépies meghatározásokat betanulni és ezért, ha gondolkozássra kerül a sor, akkor bizony baj van. Különösen látszott ez a fizikai példánál.

Az is hiba, hogy többen — bárha értik az anyagot — de nem felelik ki magukat kellő pontossággal, pedig enélkül a fizika nem fizika.

— Es mi volt a helyzet a fiúk és lányok tudásának összevetésekor?

— Hát — mi tagadás — a fiúk általában jobban tudták a fizikát, mint a lányok, főleg a gyakorlati kérdéseket! Természetesen, ez nem általános jelenség, de hát közismert tény, nemde...

Nem sértődünk meg ezen a véleményen (akire nem vonatkozik, nem vegye magára), annál kevésbé, mert

magunk is hallgattuk a fizika érettségiről...

Es most adjuk át a szót Ficay Dénes magyar tanárnak, saját tanítványainak érettségi szereplésével kapcsolatban:

— Az érettségi vizsga eredménye — szögezi le mindjárt bevezetőül — nem hozott csalódást a számomra.

A gyerekek becsületesen tanultak a magyar irodalmat és ennek megfelelően mindenki, többé-kevésbé, tudta is az anyagot.

A dolgozatok általában jobbák, mint az előző évben, annak ellenére, hogy átgondolt, bizony nem könnyű tételeket kaptak.

Bucsuozunk a tanároktól és amikor megköszönjük a szíves nyilatkozatokat, valójában ennél sokkal többet köszönünk. Köszönjük a diákok, tanárok, szülők nevében is azt a sok fáradságot, azt a megértést és szeretetet, amellyel a vizsgázókkal foglalkoztak.

Népszerűség

Laczó Gizella, a 4. számú középiskola diáklánya, az érettségi vizsga után füzetkeztetett kezében boldogan távozik az iskolaezüstből. A fényképezőgéptől nem ijed meg, hisz szívesen akar lenni (állítólag Mózer István tanár elvtárs „fedezte fel”) és jó már a kezdet kezdetén, mielőtt a világot jeleníti deszkákra lépve, megszokni a — népszerűséget.

UTOLSÓ EVESEK

— Bajjaj máj a vándiák, tovább... tovább...

ÉRETTSÉGI DIÁK ALMA

— Na, most az átadós figurát kérem!

RÉG VOLT...

— Emlékszel, amikor Intót kapunk, mert a folyosón egymás haját cibáltuk?

AKINEK SIKERÜLT...

A 3. számú iskola dísztermének egyik sarkában ültünk le beszélgetni Csépar Anna-Máriával és Lengyel Zoltánnal, az iskola két kiűnően érett tanulójával.

— Mindig jó tanuló voltam — hangzik öntudatos szerénységgel mindkettőjük ajkáról a buveréjű szó. — Ezért hát nem is volt olyan nehéz felkészülni az érettségire.

Mindketten először a „nehéz” tantárgyakat ismételték át, a különbség közöttük éppen csak az, hogy mindketten mást érezték ezalatt. Csépar Anna-Mária a kémiát, fizikát, matematikát, Lengyel Zoltán a nyelveket és a történelmet.

Lengyel Zoltán különösen azokra a részekre helyezte a fókuszot, melyeket annakidején kevésbé tudott, amellet igyekezett kihámozni a kérdések lényegét, megértetni a jelenségek közötti összefüggést. Csépar Anna mindent többször is átnézett és a vizsga előtt még újra nagy vonalakban átfutotta az anyagot. Emellet másokkal együtt is tanultak és így ellenőrizhették tudásukat.

— Nehéz volt a vizsga? — teszem fel a következő kérdést.

— Eleinte nagyon izgultam — mondja Csépar Anna, — de amikor láttam, hogy tudok felelni a kérdésekre és hogy milyen jóindulatúak a tanárok, egyszerre mejtött a bátorságom, összeszedtem magam és a fáradság ellenére is sikerült minden kérdésre felelnem.

— Nem is volt olyan nehéz az érettségi, mint ahogy gondoltam volna — állapítja meg tárgyilagosan Lengyel Zoltán — (ugyátszik, aki komolyan vette a készülést, annak nem is volt az!) Különösen mivel a vizsgázókat tanárok olyan türelemmel, jóakarattal és megértéssel igyekeztek minden jelöltből tudásának legjavát kihozni.

— Mik a jövő terveik? — érdeklődöm tovább.

Mindkét fiatal szempárban a felkésedés, a hivatástudat fénye lobban fel.

— A jogra szeretnék beiratkozni — mondja Csépar Anna. — Az unokatestvérem azt hallgatja és sokat mesél a tanulmányairól. Szeretném az igazságot, a jogot szolgálni. Bíró akarok lenni.

— Politechnikára készülsz — hangzik pillanatról pillanatra nélkül a válasz Lengyel Zoltán ajkáról — Már évek óta a matematika, a fizika a kedvenc tantárgyam. Érdekel a technika, a gyakorlat. Gépszer-mérnök akarok lenni. Az édesapám példája lebeg előttem... — teszi hozzá hirtelen komolyavátt arccal a I. Ranghet gyár állami díjas technikusának fia.

Bucsuozul szívólv kívánjuk, érjék el kitűzött céljukat és válnak mind — ők is és a többi „érett” is — új értelmiségünk értékes képviselőivé.

...ÉS AKINEK NEM

A bizottság már összegezte az aznapi vizsgák eredményét, kísérletiesen kállog az írógép, tizenkét pár fül hallgatja a folyosóról. Számolni próbálják, vajon hány betűs neveknek irnak, hányszor kezdének új sort gépelni. Idegtépő pillanatok ezek. Az irodából hangoszlányok szűrődnek a folyosóra. Hirtelen, szinte varázsszóra tizenkét pár láb dobban a lépcsőkön, a jelöltek így vezetnek le a felesleges feszültséget. Az udvaron várakoznak, míg megjelenik a tanár.

Gondterhel arccal, komor léptekkel, kezében fehér papírlapot lobogtatva. Kifüggeszt az ajtóra, de senki sem közeledik. Mintha a földbe gyökerezett volna huszonnégy láb. Az egyik megindul, lassan, óvatosan macskaleptekkel, majd kezdődik a rohadás. Végig viharzanak a folyosón: neki az ajtónak, felő, hogy benyomják zárástól, mindenestől. Mindenki egyszerre keresi nevét. Senki sem lát semmit. Az egyik fennhangon olvasni kezd, s minden névre egy-egy örömfujongás a válasz. Néhányan

felrehúzódnak, már-már sírásra görbül ajkuk és... aztán hangos zokogás követi az el nem hangzott nevet.

Soha hálátlanabb szerepe nem lehet a riporternak. Tanácstalanul áll, egy eltörtött mécs mellett, a gasztaló szavak után kutatók. Erdekés, hogy semmi se jut eszébe. A bukott kislány pedig sir, keservesen, szivetlőpőn. Egy kezdődő zsenge élet első nagy balsikere. Lassan megindul a kijárat felé, konokul visszautasítja az osztálytársak olgaszprobálkozásait. Fanyarul legyint: könnyű nektek, ünnepi vacsora, a szülők szerető csókja, ábrándos éjszaka vár otthon. De engem?

Az utcán már nem sir. Magas, bodorhajú fiatalember jön szembe. „Kezdetcsók!”-ot köszön, s a bukott diáklány már mosolyog is. Halványan, vészegényen, erőtlően, de mosolyog. Az első mosoly a nagy megpróbáltatás után. Megszorítja karomat:

— Már holnap... nem: már ma este megkezdem a tanulást.

Összeszorítja fogait, ajkait elkeskenyedik. Mintha bogár esett volna szemébe, öklével dörzsölte. Ki tudja? Talán az utolsó könnyeseppet törölte.

— Mert akarom. Nagyon akarom, hogy engem is csókál várjanak majd szüleim. Egész nyáron tanulok majd. Nincs strand, nincs korzó, nincs fiúzás. Akarom.

S ebben az akaratban annyi határozottság van, hogy a végső sikerben nem is lehet kételkedni. Ha már a bizottság nem írta ki a bukott diák nevét a hófehér papírlapra, mi sem áruljuk el. Hadd maradjon titok, hisz őszire már csak egy kellemtelen bár, de muló emlékké zsugorodik a mai balsiker.

(—nes)

NÉHÁNY TANULSÁG

Érettség! Milyen sok öröm és könny tapad ehhez a szóhoz. Sokan a már régen „érették” évtizedek múlva is, nyomozást, lidéres éjszakák az érettségiről álmodnak, ahol a fogas példa ismét meggyőri őket, vagy esetleg latinból van „pech”-jük. De mit kezdünk a szemlátomást fogó, sápadó, vértelen, tüdőfőgés mai jelöltekkel? Akik bár derekasan készültek, mégsem tudják legyőzni a „vizsgal szorongást” (a drukkol!). Vajon hány százelektben oka ez az ideges lelkiállapot a bukásnak? Nem volna hasznatlan, ha lélekbuváraink tüzetesen megvizsgálnák a kérdést.

A tankönyvek tájékan — ezt mutatja az érettségi — sürgősen teremtünk rendelt!

Azzal sem segítjük a jelölteket, ha vizsga, előtt egy hónappal szabjuk meg, hogy mikből feleljen a jelölt. Esetleg tavalyi és még azelőtti tárgyakból vagy tananyagból kérdezzük. Helyes az, ha a növendék már az iskolai év elején pontosan tudja, hogy mikből kell és mikből nem kell vizsgáznia. Az egyhánapos előkészítő most hasznos volt, de különben, ha nem a szükség parancsolja, hagyjuk el. A hegy alatt nem lehet abrakolni! Amit nem tudunk évekig elvégezni, azt már az utolsó pillanatban, gyorstalpalással ugysem végezhetjük el.

Jó volna, ha országos értekezleten értékelnék az érettségi vizsgák tapasztalatait. A könnyítések és elnézések, amelyek az elmúlt években a színvonalat rontották, most, az újrendszerű érettségivel megszűnnek. De éppen az ezutáni érettségi szempontjából jobb volna, ha nem tíz osztály után, hanem már közben rostálunk.

Az egyes tárgyakból mutatott ismeretek szempontjából meggondolkoztató eltulodás mutatkozott a reál-lak javára. Sokkal több volt a jó felelet a reálakból (természetan, vegytan, matematika) mint a humánorakból (irodalom, történelem).

Néhány évvel ezelőtt inkább az irodalmi feleletekkel „tündökölték” a jelöltek. Ez olyan világosan látható volt, hogy egészen biztosan a közoktatási kormányzat is figyelembe veszi és a majdani szakosztásnál (irodalmi-termesztudományos szakcsoport) hasznosítja.

Kellott az érettségi, a minőségi rostálás.

De jövőre, illetve azután, hasznosítsuk az ideit tapasztalatokat. Hasznosítsuk, hogy a vizsga még embersegebb legyen és a célnak még inkább megfelelj.

(—nes)

A legtöbbet izgultak

Persze valamennyi érettségiző diák azt állítja magáról, hogy a nagyon parázs órák alatt és főleg előtt ő izgult a legtöbbet, s ezt senki sem vonja kétségbe. De voltak akik még ennél is többet izgultak, akiknél az „izgalom” csaknem két hélig tartott. Pedig ők már érettségiztek. Igaz, hogy nem nagyon régen, de még élénken él az emlék, s ne vegyük rossz néven az érettségizőket, de saját izgalmaik előrről amellet, amit a két kelmátandár: Réhon József és Urbán József átél. Mindketten nemrég fejezték be egyetemi tanulmányaikat a Bolyai Tudományegyetem Kémia Karán és most érettségiztek először.

Higgyék el, ez is izgalommal jár, különösen ha hozzádiesszük, hogy nem saját iskolájukban érettségiztek. Réhon József a 4. számú iskolában tanított, de a hármassban érettségizett, Urbán József pedig a 3-as iskolában vett részt. Így alkalmuk nyílt egymás oktatási eredményeit az érettségizésük keresztül lemérni, de lélekben, gondolataikban természetesen általánosan saját diákjaikról idéztek.

Senki sem csodálkozik, amikor egy alkalommal szabad idejében Urbán József besietett a testőriskola érettségijére. Epp kémből felett egy diák, de a szilícium vegyjele helyett a kéné sikeredett a táblára. A kis „i” betű valahol elslkadott a lámpalázas ködében. Nem tudta tovább nézni, idegesen legyintet és kiviharzott a terem.

remből. De nem nagyon messzire: a folyosón dacsorgott, fel-aló sétált, néha a kulcslyukra tapasztotta a jület: „Ejnye, ejnye: hogy lehet ilyen egyszerű dolgot nem tudni?”

Máskor meg Réhon József látogatott el a 4-es iskolába, ilyenkor sokkal jobban izgult mint a jelelő. Izgult-mozgott a széken, nem találta a helyét. S a volt tanítvány jelelt. Hibátlanul felirta a glicerín képletét, majd a sztearin-savét is. Eddig ment valahogy. Réhon József halkan megszólalt: csak úgy magaele!

— Nem tudja felírni az észterkét...

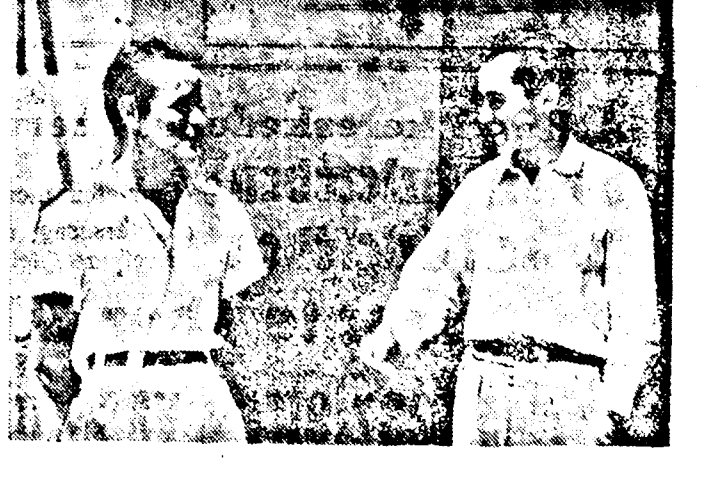
A jelelő pedig valóban nem tudta.

A vizsga után mindig találkoztak egymással a két tanár. Kicsértették tapasztalataikat, benyomásaikat, olykor pedig kissé vádolták is egymást.

— Miért nyaggattad annyit: láttad, hogy tud.

— Te meg rosszul fogalmaztad meg a kérdést ekkor, mag akkor...

Egy „szakmai” megbeszélés alatt pedig hirtelen kattan a fényképezőgép. Az embernek szinte kedvekeredek ezt írni a kép alá: „Mondd csak kollega: te is hákettőnőnek tanítottad a víz képletét?”

Az oldalt SZABÓ MARIA és KÓTHAY TIBOR szerkesztette.

A **Vörösi Lobogó**⁴⁴ szerkesztősége és Kiadóhivatala: Karl Liebknecht-utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 33-02, 33-05, 30-87, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Tip. I. O. I. L. Nr. 2. Arad.